

drag, foarte apropiat, îmi revăd familia, rudele, îmi amintesc de copilărie". Cucerit de originalitatea regizorului în reevaluarea contemporană a clasicii, după ce vede *Regele cerb* și *Femeia șarpe* de Gozzi, Mel Gussow de la „New York Times” inventează un termen care va face vogă: *noul fabulism*, „un amalgam de genuri de spectacole, celebrând teatralitatea însăși, în care se întâlnesc măștile, amestecul de teatru asiatic cu arome de commedia dell'arte, stiluri diferite de interpretare actoricească și muzicală”. Cartea păstrează imagini memora-

bile nu numai ale spectacolelor, dar și ale spectacolului Andrei Șerban. Într-un captivant capitol, un jurnal de repetiții la *A 12-a noapte* ne face să vedem cum se naște „acel amestec de modern și epocă”, „festinul vizual foarte eclectic și postmodernist”, care este pecetea stilului lui Andrei Șerban.

Cele 200 de pagini de comentariu, la care se adaugă o cronologie a montărilor realizată de redactorul cărții, criticul Irina Coroiu, ne dau dimensiunea anvergurii acestui des-

tin artistic strălucit. Volumul informează, instruieste, dar și inspiră. El transmite în subtext mesajul secret al acestui creator: „...teatrul de azi e prins în capcana unei camere fără ferestre, iar noi stăm în noroi, revoltându-ne și plângându-ne fără să înălțăm ochii. Am credința că arta are menirea de a ne limpezi câte ceva despre existența noastră, nu doar de a ne stârni îndoieli. E prea puțin. Artă ar trebui să observe zidul carcerii, dar și ferestruica din el”.

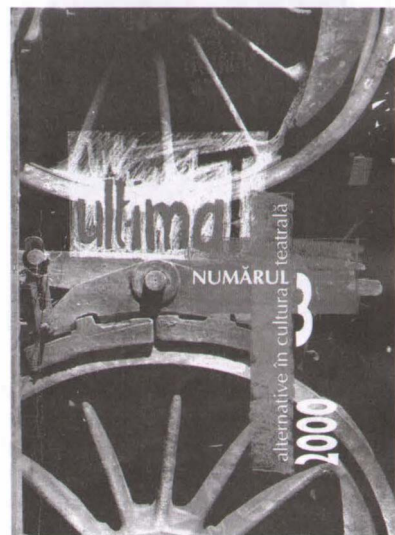
Ludmila Patlanjogu

Antiteze cu teză

Clou-ul numărului 3/2000 al revistei „UltimaT” (editată la Târgu-Mureș de Fundația Dramafest și având ca subtitlu „alternative în cultura teatrală”) este o anchetă. Demonstrația și calculele sunt făcute în sprijinul proiectului Fundației Dramafest de a înființa, la București, un teatru, Teatrul Direkt, care să promoveze piesele scrise în ultimii cinci ani și negratulate cu atenția cuvenită. Totuși, citind tabelele publicate de revistă, mă întreb dacă nu cumva procesele în favoarea textului nou nu ar mai scădea în cazul în care am elimina din cursă piesele cu valoare mai modestă. Dacă este așa, ce va face Teatrul Direkt: va monta orice, numai text nou să fie? La urma urmei, acesta nu înseamnă obligatoriu scriitură izbită, originală, teatrală. Iar, pe deasupra, talentul nu poate fi comandat, nici măcar educat. Pe de altă parte, text bun nu presupune și spectacol bun. Atunci, la ce... bun? Poate măcar o să se promoveze, în sfârșit, piesele premiate de UNITER și de alte concursuri de dramaturgie contem-

porană autohtonă (de exemplu: „Camil Petrescu”), texte pe care descoperitorii lor aproape că le-au uitat.

Ce altceva mai cuprinde „UltimaT”? Un grupaj foarte captivant de articole despre telenovelă, cu frânturi de declarații ale unor iubitori ai genului (cum a început și cum continuă „nebunia cu telenovelele” în România și *abroad*, care îi este publicul, cum este el atras și menținut, clișee, locuri comune, valori promovate). Articole substanțiale (unele excelează mai ales prin lungime și mai puțin prin conținut), împărțite pe subcapitole, cu note de subsol și bibliografie la final, cu titluri lungi, savante): Miruna Runcan, „Simulanții, simulacrele, teatrul sau despre criza de identitate ca plăcere paradoxală”; Saviana Stănescu, „Insemnările unei școlărițe (câteodată) cumiți ori dramaturgul – animal de curte sau de mină? – pseudo jurnal bochumist –”, articol bogat în informații și plăcut la lectură care vorbește despre experiența de cursant a autoarei la un stagiu de dra-

maturgie în Germania. Nu în ultimul rând, câteva impresii ale lui Theodor-Cristian Popescu, într-un stil concentrat, dar convingător, dintr-o vizită la New Museum for Contemporary Art și DIA Center for Contemporary Art din New York, despre artă *versus* tehnologie. Mai sunt dialoguri, mici recenzii, traducerea în engleză a materialelor considerate mai importante. Grafica sporește simțitor atractivitatea revistei.

Mirona Hărăbor

Măști

Numărul 612 (iunie 2000) al revistei italiene de „teatru, balet, muzică, operă, film, arte vizuale”, pe care am mai prezentat-o cititorilor noștri și la alte apariții, oferă un

nou fascicol din istoria (începută cu câteva luni în urmă) măștilor de teatru renascentiste, cunoscute mai cu seamă din tradiția commediei dell'arte. Este acum rândul personajului numit Dosseno (mai puțin familiar nouă), caracterizat, fizic, prin urînenie - e cocoșat și negricios -, și, spiritual, prin lăcomie și viclenie. El este înfățișat,

foarte plastic, pe o planșă din carton gros, detașabilă, pe care cititorul revistei o poate colecționa, alcătuindu-și, de la un număr la altul, un insolit album. „Scrisoarea deschisă” pe care, de un an și ceva încoace, Mario Mattia Giorgetti, directorul revistei, o adresează celor mai felurite personalități din teatrul italian, îl are acum ca desti-